

FOTO: PETRA HELLBERG

EN HYLLNING TILL BENNY I TVÅ AKTER

DEN 11 JUNI 2018

JACOBS KYRKA

KULTURHUSET STADSTEATERN

PROGRAM JAKOBS KYRKA

Jonas Nordberg, luta, spelar *Lachrimae* av John Dowland

Dan Ekborg läser *Trädet ur Sorgen och Stjärnan* av Gunnar Ekelöf

S:t Jacobs Kammarkör sjunger *Komm, süsser Tod* av Johann Sebastian Bach
Gary Graden, dirigent

Leif Andrée läser ur *Det förvandlande ögonblicket* av Agneta Pleijel, ur *Åskådaren* av Bertold Brecht, samt ur *Farlig Midsommar* av Tove Jansson

Benny Andersson spelar *Chess* av Benny Andersson och Björn Ulvaeus

Leif Andrée läser *Mitt i den brinnande solen* ur *Aniara* av Harry Martinsson

Nils Landgren framför *Everything must change* av Benard Ighner
Johan Norberg, gitarr

Lisa Nilsson sjunger *Nightingales* av Paddy McAloon.
Arrangemang av Joakim Milder

S:t Jacobs Kammarkör; Nils Landgren, trombon; Johan Norberg, gitarr;
Pekka Kuusisto, violin; Gary Graden, dirigent

Leif Andrée läser ur *Den dagliga kärleken* av Marie Wine

Malin Byström sjunger *Morgen* av Richard Strauss
Lars David Nilsson, piano; Pekka Kuusisto, violin
Mattias Wager spelar *Gracias a la vida* av Violeta Parra
Nils Landgren och Mattias Wager spelar *Olu* av Nils Landgren

Lisa Nilsson framför *I den stora sorgens famn*, text och musik av Kenneth och Ted Gärdestad

Mattias Torell, gitarr; Pål Svenre, piano

Pekka Kuusisto spelar *Kopsin* Jonas (trad.) och *Glaspolska* av Ale Möller

Leif Andrée läser *Återkomst* ur *Offerkransar* av Anders Österling

Pekka Kuusisto och Mattias Wager spelar *Vaggvisa* av Tor Aulin

Ur *Förklädd Gud* av Lars-Erik Larsson med text av Hjalmar Gullberg
Malin Byström, sopran; Dan Ekborg, recitation; S:t Jacobs Kammarkör;
Mattias Wager, orgel; Gary Graden, dirigent

Psalm 191 *Den dag du gav oss*

Benny Anderssons orkester spelar *Cirkus Finemang* av Benny Andersson
Musiker:

Benny Andersson, Göran Arnberg, Janne Bengtson, Jogga Ertlund,
Pär Grebacken, Leif Göras, Calle Jakobsson, Leif Lindvall, Kalle Moraeus,
Olle Moraeus, Lars Rudolfsson, Jörgen Stenberg

Med reservation för eventuella ändringar.

PROGRAM STORA SCENEN

KVÄLLENS KONFRENCIERER: ROBERT FUX OCH SISSELA KYLE

Benny Anderssons orkester spelar *Sorgmarsch* av Benny Andersson

Benny Anderssons orkester spelar och Helen Sjöholm sjunger *Saknadens rum*,
med musik av Benny Andersson och text av Ylva Eggehorn

Kenneth Kvarnström framför solodans till *Casta diva* ur *Norma* med Maria Callas,
musik av Vincenzo Bellini och text av Felice Romani

En kortversion av *Tillståndet* av Kent Andersson och Bengt Bratt
med Helena Bergström och Philip Zandén

Lisa Nilsson sjunger *Jag saknar bergen* ur *Next to normal*
med musik av Tom Kitt och text av Brian Yorkey

Yvonne Lombard och Meta Velandar framför en scen ur *Och så levde de lyckliga*
av Lotta Olsson

Bildspel, Benny Andersson spelar flygel

Helen Sjöholm sjunger, Martin Östergren och Ulric Johansson spelar *Förspillda dagar*
av Christina Kjelsson

Fredrik Benke Rydman framför solodans till *Worry* av Jack Garrat

Vanna Rosenberg, Gunilla Röör, Sofia Ledarp, Anna Ståhl och Margareta Garpe och
samtliga medverkande kvinnor framför *Befrielsen är nära* ur *Jösses flickor*
av Margareta Garpe och Suzanne Osten med musik av Gunnar Edander

Anna Takanen framför *Dikt* av Göran Sonnevi

Lill Lindfors och Johan Rabaeus framför en dialog och *Ananas sång* ur *Cabaret*
med musik av John Kander och text av Fred Ebb

Adrian Macéus och David Fridholm sjunger och dansar *Vara dig själv* ur *Billy Elliot*
med musik av Elton John och text av Lee Hall

Leif Andréé reciterar *Jag är en liten gosse* av Pugh Rogefeldt

Peter Jöback sjunger *En förtvivlad vän* av Jacques Brel

Final av Alexander Mørk Eidem och Roine Söderlundh

Med reservation för eventuella ändringar.

BENNY FREDRIKSSON VAR omgiven av ett kraftfält som få andra i svenskt kulturliv. Han lämnade ingen i sin omgivning oberörd. Vi som arbetade tillsammans med honom fick lära känna hans genuina nyfikenhet, djupa kunskap och stora arbetsglädje. Hans humor var smittande och ibland befriande barnslig. Hans skärpa när man hamnat på kollisionskurs i någon fråga gjorde att man fick tänka igenom och finslipa sina argument.

Han var totalt hängiven uppgiften att leda Kulturhuset Stadsteatern. Sedan en tidig teaterupplevelse förändrat hans liv blev det hans livsverk att ge andra möjlighet att få uppleva konstens kraft. Med hårt arbete och lekfullhet gjorde han teatern till en omistlig del av stockholmarnas liv. Benny bar en ljus tro på människans möjligheter till utveckling. Kulturen blev hans redskap för att få oss att växa. Han sökte ständigt nya berättelser och konstnärliga uttryck.

För Benny var demokratins grundläggande värderingar centrala. Han såg till att alla, oavsett bakgrund, skulle känna sig välkomna till Kulturhuset Stadsteatern. Han månade om mångfalden hos publiken, om att ge röst åt dem som sällan kommer till tals och om låga trösklar till våra scener.

Publikens drömmar fann en mötesplats och med det följde ett stort ansvar. Med sin handlingskraft visade Benny hur en konstnärlig institution kan ledas av visioner och känsla men ändå vara fast förankrad i realistiska villkor.

En unik konstnärlig chef, kollega och vän finns inte mer bland oss, men hans tro på konsten och människan lever vidare, inte minst genom oss som samlats här idag. Minnet av Benny Fredriksson blir ljus och outplånligt.

Välkomna till denna kväll som vi tillägnar honom.

Sture Carlsson VD

VARMT VÄLKOMNA!

VARMT VÄLKOMNA TILL Bennys hyllningsdag i två akter!

Att vi, Bennys familj och Kulturhuset Stadsteatern, tillsammans firar minnet av Benny denna dag den 11e juni 2018 känns som en självklarhet.

Familjen var hans absoluta trygghet, hans hamn, hans källa till aldrig svikande stolthet och glädje.

Kulturhuset Stadsteatern var han stora och vackra borg, stimulerande och utmanande, ombytlig, krävande, berikande. Även den hans källa till aldrig svikande stolthet och glädje.

Som han älskade Stockholms Stadsteater! – hans första (som 16-åring) och sista arbetsplats i livet.

Vår Benny var en sådan fantastisk, varm, rolig, kärleksfull och ofantligt rikt begåvad person. Han hade så mycket kraft, så mycket glädje.

Det är ousägligt sorgligt, obegripligt och förbannat onödigt att hans livslåga släcktes den 17 mars.

Men nu hyllar vi honom tillsammans, familj, teater och hela Kulturhuset Stadsteatern. Så länge vi lever, alla vi som följt och älskat honom.

Leve minnet av Benny, i kärlek och förundran över den fantastiska och speciella människa han var!

Anne Sofie von Otter och familjen.

LÅNG DAGS FÄRD
MOT NATT AV
EUGENE O'NEILL PÅ
RIKSTEATERN 1986.

DEN DRÖMMANDE REALISTEN

Jag har inga egna minnen av skådespelaren Benny Fredriksson. Ändå behöver jag bara läsa om hans första framträdanden på scenen för att se honom agera för min inre blick. Som när en av Dagens Nyheters förortsbilagor i maj 1974 skrev om Västbergaskolan där »en av landets färskaste och yngsta teaterensembler« spelade Kent Anderssons *Flotten*. Reportern Daisy Eriksson svävar inte på målet när hon beskriver den snart 15-årige Benny: »Han lät som en kopia av Kent A ibland. Benny var annars den klart mest professionelle på scenen den här gången. Även om det blev för mycket överspel i vissa stycken.«

Det var knappast en tillfällighet att det började med Kent Andersson, den dramatiker som ett par år tidigare hade skrivit en serie pjäser på samma folkhemstema som i Tage Danielssons och Hans Alfredson vemodiga sjuttiotalsballad:

»Var blev ni av, ljuva drömmar om en rimligare jord,
ett nytt sätt att leva? Var det bara tomma ord?«

FAST JAG TROR att Benny skulle ha bytt perspektiv, från moll till dur, från det förflutna till framtiden. Hans första möte med teatern var Kent Anderssons och Bengt Bratts *Tillståndet*. Det ägde rum 1972 och Benny bestämde sig omedelbart för att bli skådespelare. Han var fortfarande ung, knappt 20, när han kom in på Statens scenskola och efter ytterligare några säsonger dyker upp i tidningarnas recensioner av Riksteaterns föreställningar. Där spelade han bland annat Nick i *Vem är rädd för Virginia Woolf?* och en mindre roll i Johan Bergensträhles uppsättning av *Minns du den stad* på Stockholms stadsteater, en föreställning som blev sinnebilden för den konstnärliga dröm han skulle ägna resten av sitt liv åt att realisera: den breda folkteatern.

I LODJURETS TIMMA
AV P O ENQUIST PÅ
RIKSTEATERN 1988.

ETT ÅTERKOMMANDE INTRYCK av skådespelaren Benny Fredriksson under denna tidiga period är en iver och en inlevelse som är motsatsen till privat. Alla noterar att han vill nå ut, kommunicera och nå *kontakt*. Varje gång han intervjuas nämner han sin klassbakgrund som en drivkraft i skådespelaryrket. I arbetarhemmet var orden få – det är därför han söker sig till en arena där orden står i centrum och möter en publik, där konsten har en social funktion.

Orden och »den förhöjda livskänslan«.

På Riksteaterns stannar han i sex år. Nästa steg i utvecklingen är övergången till regi. Intervjuad i Dagens Nyheter 1994 berättar han utan omsvep: »Jag kände att jag inte orkade gå ner till teatern kväll efter kväll. Och det fanns ett otal skådespelare som var bättre än jag.« Som regissör lärde han sig att behärska ett bredare uttrycksregister.

Själv såg jag flera av hans uppsättningar i början av 1990-talet och slogs av hur musikalisk han var, även i sammanhang där man kunde vänta sig ett tyngre anslag. Så var det i Lars Noréns *Endagsvarer* på Riksteatern, med rymd mellan replikerna. På Stockholms stadsteater fick *Andorra* av den mer eller mindre bortglömde Max Frisch en lika luftig inramning. En *Amadeus* på Riksteatern med Björn Kjellman som Mozart och Rikard Wolff som Salieri gav ytterligare bevis på hans musikaliska tänkande, liksom en framgångsrik Händelfantasi på Drottningholmsteatern. Senare blev det *Piaf* med Helena Bergström, en av Stadsteaterns största succéer.

För att förstå Benny Fredrikssons gärning måste man se helheten. Han var inte först skådespelare, därefter regissör och slutligen teaterchef. Han var summan av sitt verk. Han såg människan i sitt sammanhang. Det var inte musikalisk plus dramatisk teater. Det var inte experiment plus stora namn för att få publik. Det hör till de olyckliga missuppfattningarna att man ibland såg på hans repertoar på det sättet, som en taktisk räkneövning. →

EN PERSON SOM skulle betyda mycket för Benny Fredriksson var Karin Boldemann, dramatiker och i ett tidigare skede librettist åt sin make, tonsättaren Laci Boldemann (1921-69). Karin Boldemanns rika historia, hennes ungdomsår i Nazityskland, fadern som satt fängslad, det musikaliska arvet och den humanistiska övertygelsen – detta europeiska drama kunde hon förmedla till en betydligt yngre Benny som hungrade efter kunskaper och erfarenheter.

KARIN BOLDEMANNS FÖRSTA pjäs – *Vitblomma* – urupfördes på Dramaten och spelades senare på Stockholms stadsteater tillsammans med två andra Boldemannpjäser, *Ad astra* och *När glasdörren öppnas*. Då hade Benny Fredriksson redan regisserat *När Katharina blev Fru Luther* för Riksteatern.

Nej, det var aldrig *Djungelboken* för hela familjen mot Harold Pinters gåtfulla charader. Det var båda. Vill man vara högtidlig kan man konstatera att Benny Fredrikssons dröm var en modern version av den grekiska medborgartanken, synligt placerad på Sergels torg. Han försummade aldrig att citera Hjalmar Mehrs invigningstal den där hösten 1960:

»Stockholms stadsteater skall ledas och verka så, att medborgarna i denna stad känner att teatern är deras,

utgör en del av deras andliga liv, bildar en kristallisationspunkt för konstnärliga, intellektuella och moraliska strömningar i en stad som sjuder av kraft och liv. Spelet kan börja!«

DÄRFÖR VAR BENNY Fredrikssons idé om chefskapet för Stockholms stadsteater både en social och en politisk idé. Teaterns konstnärliga uppgift är att skapa tillhörighet. Att föra samman människor. Dit hörde självklart även samhällskritik, av det enkla skälet att samhället ofta sätter hinder för människors gemenskap.

DE SISTA ÅREN återkom han ofta till Per Olov Enquists dramatik och författarskap. Jag tror att det som fick honom att känna samhörighet med Enquist var något mer än klasskänslan – det var försvaret av den svaga människan.

Scenen är kanske den plats där vi får agera ut våra inre och yttre konflikter och söka en försoning mellan dem. Teaterns konst är den ömtåligaste och mest hoppfulla av alla. Där möts dröm och verklighet. Individerna och samhället.

Benny Fredriksson – den drömmande realisten.

Leif Zern, teaterkritiker

BENNY UTAL FÖR
TOBAHS AFFÄREN
PÅ SÖDERTÄLJELÄN

BENNY CEHER
AGENT 1967.

UR PER LINDBERGS FOTOALBUM

JAG SKILTER 1960
SITARE PÅ BENNY

KJELL OCH BENNY
PÅ BENNYS TOA 1967

TILL MINNE AV EN SOM HADE KUL

JAG SER PÅ det kvadratiska fotot jag tog med en Kodak Instamatic 1967. Det är sommaren när Benny fyllde åtta. Han står på trappen utanför sin port på Midsommarvägen 14, där hans familj på fyra personer delade en etta på fyrtio kvadrat, och riktar leksakspistolen mot fiendliga agenter utanför bild. Kjell som står bredvid har full dramatisk inlevelse i sin roll, medan Benny ser underligt oengagerad ut. Som om han blivit tillsagd att delta i en lek – kanske iscensättningen av en söndagsmatiné vi sett på biografen Svanen – som han saknade intresse för. Han ser ut som en som inte vill något särskilt. Bara fem, sex år senare skulle han veta bättre vad han hade för mål i livet än de flesta av oss någonsin gör. Vad hände?

MÖTET MED TEATERN hände. När Benny gissningsvis var tretton år såg vi *Tillståndet* av Bengt Bratt och Kent Andersson på Stockholms stadsteater. För honom som kom från en arbetarfamilj med knappa resurser och noll kulturintresse var det en ny galax. En fram till dess hemlös energi hade hittat sin kanal. Från den dagen handlade allt om att gå på teater, hänga vid Stadsteaterns

sceningång, bli ombud för Skådebanan (för att själv kunna se föreställningarna gratis) och göra skolteater först som skådespelare och snart som regissör. Sen följde teaterlinjen på Södra Latin, vaktmästarjobb på Stadsteatern, scenskoleprover förberedda med privatlektioner och... resten är teaterhistoria.

SOM DET MASKROSBARN han var bars Benny genom livet av något slags medfödd vilja och trygghet. När han var ny som teaterchef märktes ingen oro. Istället berättade han bara hur roligt allt var. Att han varje kväll önskade att natten måtte gå fort, så att han fick gå tillbaka till jobbet. Han hade gålet långa arbetsdagar, men hur ovanligt måste det inte vara att topprestationer som hans drivs mest av glädje, inte ångest från inre eller yttre krav. Långt före mindfulness hade han en sällsynt förmåga att njuta av vardagens små sinnliga presenter som en kaka till kaffet eller åsynen av en fågel som hoppar i gräset. Visst var han karriärist också, men jag minns och saknar framför allt en person som tyckte det var så kul att få vara med.

Per Lindberg

– som lärde känna Benny i sjuårsåldern och därefter förblev en nära vän

BENNYS KLASS PÅ SCENSKOLAN I STOCKHOLM 1982.

Sju Västbergaelever gör succé med *Flotten*: *Nu vill vi resa ut med pjäsen!*

»Nu ska vi bjuda ut vår föreställning brevlades, och till hösten åker vi gärna ut i kyrkor, skolor och ungdomsgårdar med pjäsen.« De planerna har en av landets färskaste och yngsta teaterensembler – sju 15–16-åringar vid Västbergaskolan i Stockholm. Förra veckan hade de en uppskattad premiär på sin förkortade version av Kent Anderssons kända spel *Flotten*.

Omkring 150 personer, skolkamrater och föräldrar och andra kom till Västbergaskolans aula för att se resultatet av det krävande grupparbete ensemblen lagt ned. En viss vana att uppträda inför större publik hade de. Gruppen gav nämligen några scener ur *Flotten* för en fullsatt Blå Hallen på fritidsverksamhetens fest härom sistens.

»Men visst blev vi nervösa i alla fall strax innan den här riktiga premiären«, erkänner de alla med en mun sedan pärsen väl är över.

KAOS ÄR GRANNE MED GUD AV LARS NORÉN PÅ RIKSTEATERN 1985.

TÄNDE PÅ INNEHÅLLET

Hur kommer då ett gäng tonåringar på att sätta upp en så avancerad historia som just *Flotten*?

»Det började med att jag tänkte på pjäsens innehåll«, berättar Benny Fredriksson. Jag snackade med Per Lindberg (tidigare elev vid skolan) och han blev intresserad av att regissera och arbeta med oss.

Det här var förra hösten. Därefter har ungdomarna repeterat ända sedan oktober förra året. Som vanligt i teatersammanhang har väl grupparbetet inte gått alldeles friktionsfritt. Tre »skådespelare« hoppade av och ersattes av nya.

»Men vi har arbetat under ett mycket pressat tidsschema«, noterar regissören Per Lindberg, 16 år, som anser att det är han som bör ta på sig ansvaret om ensemblen inte kan hålla sams inbördes. »Fast vi har ändå mest positiva erfarenheter av vårt samarbete«, tillägger han.

Egentligen hade gruppen tänkt sig att ge hela *Flotten*. Uppgiften kändes emellertid övermäktig och man strök underhand ned materialet till en timmes föreställning. Då hade man ca 40% av originaltexten kvar.

KANSKE KAN MAN KALLA FREDDY'S ROLL I FLOTTEN EN HUVUDROLL. DEN HADE TILLDELATS BENNY FREDRIKSSON, 15, SOM AGERADE OVANLIGT PROFESSIONELLT. SÅ HAR HAN OCKSÅ TEATERKURSER BAKOM SIG OCH TÄNKER BLI SKÅDEPELARE PÅ HELTID. OM DET GÅR.

TEATERKURSER

Två i gruppen har gått på teaterkurser, Benny Fredriksson, 15, och Susanne Olsson, 15. Susanne har fungerat som regiassistent nu också. Benny tänker bli skådespelare på allvar liksom Yvonne Sandin, 16, som spelade en av kvinnorollerna.

Ingen av ensemblens medlemmar hade sett någon föreställning av *Flotten*. Den enda källa vid sidan av manuset som man jobbat utifrån är den grammofoninspelning av pjäsen som den ursprungliga regissören i Göteborg, Lennart Hjulström, redigerat.

En som tycktes ha lyssnat noga på Kent Andersson i den inspelningen var Benny Fredriksson som hade samma roll i Västbergaskolan.

Han lät som en kopia av Kent A ibland. Benny var annars den klart mest professionelle på scenen den här gången. Även om det blev för mycket överspel i vissa stycken.

Utän att gå in på någon recension av föreställningen kan man bara konstatera att ungdomarna gjort bra ifrån sig med denna ovanligt friska och svåra satsning.

Det var befriande oteatraliskt att se Håkan Nyqvist som spelade Harry komma av sig i en allvarlig visa. Han sparkade på den tiggande sufflörluckan men kom snabbt på att han ju kunde ta till refrängen som han kom ihåg. Och sen gick det bra.

Stolte rektorn Hans Bäckman delade ut gula rosor till ensemblen. Bra jobbat, tyckte han. Slöjdlärare Mats Jernqvist som fixat scenografin och skötte om ljud och ljus bakom scenen, fick också lovord.

Sen blev det som sig bör premiärfest. En lugn sådan – skådespelarna snackade om föreställningen under en stilla fika i lärarrummet.

Uppenbarelskyrkan har redan bokat en föreställning av *Flotten* till hösten. Och fler lär troligen nappa på ensemblens erbjudande.

Vi får anledning att återkomma till våra glada amatörer i Västbergaskolan, för de har redan planer på en ny stor satsning. Till hösten startar nämligen repetitionerna på *Macbett* av Eugene Ionesco (en satir på Shakespeares *Macbeth*, 1972. Reds. anm.) med i stort sett samma skådespelare. Den premiären beräknas bli i januari 1975.

Daisy Eriksson

DN SYDVÄST Onsdag den 22 maj 1974

HJÄLTEN PÅ DEN GRÖNA ÖN AV JOHN MILLINGTON SYNGE PÅ RIKSTEATERN 1987.

EN TUMMAT BLAD i ett kollegieblock. Sextioåtta punkter med Bennys handstil var hans ansökan. Jobbet blev hans och han jublade. »Tack. Min dröm har gått i uppfyllelse, Stockholms stadsteater ska bli en angelägenhet för alla stockholmare. Ge mig det som uppdrag är du snäll!«

Så gick det till då den folkkära Stadsteatern fick den totalt hingivna chef den förtjänade, som verk-

ligen älskade den, dess publik och dess anställda.

Den 1 mars i år skulle vi för sextonde gången påmint oss det där utrivna bladet ur kollegieblocket. Han skulle åter strålande glad och stolt berätta om ytterligare ett rekordår. Så borde det ha varit.

Madeleine Sjöstedt, ordförande som ledde rekryteringsarbetet då Benny tillsattes och kulturborgarråd 2006–2014

KAOS ÄR GRANNE MED GUD AV LARS NORÉN PÅ RIKSTEATERN 1985.

BENNY, TACK MIN VÄN.

Peter Celsing var oroad över Kulturhusets framtid och om dess idé och löfte skulle bli verklighet.

Hans illustrationer skildrade brett som smalt, Cabaréer, John Cage, U-Hjälp, RFSU och Joan Baez. I Bennys Fredrikssons kultur- och teatervärld var mångfalden livsluften och Det susade verkligen i säven. Med Virpi, Aniara, Chicago, Norén och Ronja blev löftet till liv.

Över generationerna och utan att ha träffats så förkroppsligade Benny Fredriksson sådant som en arkitekt knappast vågar hoppas på. Nån som tycker sig ha förstått, och gjort idén till sin egen och är beredd att gå genom eld för att se den förverkligad.

Johan Celsing, arkitekt

BENNY VAR OUTTRÖTTIG, kärleksfull, stentuff och varsam. Han hade absolut gehör vad gällde varje människas särart och begåvning.

Om jag kommer till himlen kommer Benny att stå där och säga: »Välkommen Dan här kör vi dubbla föreställningar varje dag.«

Dan Ekborg, skådespelare

SLÅ MYNT... AV JAN BERGQUIST
PÅ SOPPTEATERN 1991.

FOTO: ANDRÉ LAFOLIE

SAMHÄLLET SOM SCEN

Benny kunde uppfatta samhällslivets yttringar som scener i en teaterföreställning. Han var lika intresserad av spelet i exempelvis föreställningen »Politiker«, »Fackpamp« eller »Företagsledare« som av spelet i riktig teater. Han ville kunna läsa och förstå dramaturgin och scenografin i näringslivets chefsrum lika väl som i partikanslierna och vid regeringens sammanträdesbord.

Så han frågade, lyssnade, diskuterade. Inte för att torgföra sina åsikter, utan för att lära och stilla sitt behov av kunskap. Alla som kände Benny vet att han älskade det upplysta samtalet.

Han bad folk berätta och tog till sig varje detalj. Blicken var intensiv, uppmärksamheten total, inte minst när det gällde vittnesbörd om viktiga skeenden i arbetarrörelsens historia och om dess ledare, alltifrån Branting till Palme och Ingvar Carlsson. Och naturligtvis Vivica Bandler. Ifall både politik och teater till syvende och sist är skådespel, hur spelar man då så att man når sitt mål?

Bennys mål var genom åren orubbligt detsamma: demokrati och kulturell jämlikhet.

Birgitta von Otter, svägerska och författare och Kjell Olof Feldt, sväger och författare

DET ÄR NÅGOT MED ATT RESPEKTERA

Många jag känner tyckte det var märkligt med en teaterchef som följde bokningsläget i realtid. Som bollade med siffror som en riktig VD. Som talade om de folkvalda politikerna med respekt. Jag uppfattade inte Benny som det minsta cynisk. Kritisk, ja; naiv, ja ibland. Men framförallt realistisk.

Politik och pengar har vi alla att förhålla oss till. Det gäller att göra det som är bra möjligt, eller att göra något bra av det möjliga. Vi måste respektera demokratin, annars följer en anpassning neråt. Jag tror Benny fick Stockholms kulturpolitiker att inse sin betydelse och därmed lyfta hela kulturområdet.

Han var intresserad av det omformande ledarskapet, inte det förvaltande. Många förvånades över att han tyckte att VD var väl så fint som att vara teaterchef. Jag tror det var för att han förstått något om makt och ansvar som många missat. Och som kultursektorn har nytta av. Det krävde att han stod rak i motvind.

Casten von Otter, sväger, professor em., arbetslivsforskare

LÅNG DAGS FÄRD MOT NATT
AV EUGENE O'NEILL PÅ
RIKSTEATERN 1986.

LÅNG DAGS FÄRD MOT NATT
AV EUGENE O'NEILL
PÅ RIKSTEATERN 1986.

I LODJURETS TIMMA AV P O ENQUIST
PÅ RIKSTEATERN 1988.

JAG KOMMER ALDRIG att glömma när Benny stoppade mig i korridoren på teatern i slutet på 90-talet.

»Jag vill att du ska spela Edith Piaf, sa han.«

»Du är inte klok, sa jag.«

I mitt huvud och i mina ögon var jag raka motsatsen till »den lilla sparven« som Piaf kallades. Men Benny såg något annat.

Ett år senare stod jag där som Edith Piaf i Bennys regi.

Det blev en vändpunkt i mitt teaterliv.

Benny hade förmågan att inspirera, utmana, diskutera och samtidigt förmedla en sådan kärlek till teatern och publiken.

Jag är otroligt tacksam att jag har fått chansen att möta honom som regissör, teaterchef och vän under så många år. Saknaden är stor och tung. Tomrummet han lämnar efter sig är enormt.

Helena Bergström, skådespelare

MEN DET JAG saknar allra mest är din oförbehållna kärlek till teater.

Att du på riktigt älskade denna vår udda och taffliga konstform.

Att du utan att skämmas delade med dig av din kärlek.

Din kärlek. Din glädje. Din frimodighet.

Måste komma ihåg.

Alexander Mørk-Eidem, regissör

TAL VID 50-ÅRS JUBILEET AV STOCKHOLMS STADSTEATER DEN 21 OKTOBER 2010

STADSTEATERN INVIGDES FÖR femtio år sedan, den 21 oktober 1960.

DEN SKAPADES FÖR att Stockholmarna skulle få en egen teater. En folkets teater, ett alternativ till national-scenen, ett salt i kulturdebatten. För att citera vad Hjalmar Mehr sade i sitt invigningstal för femtio år sedan: »Stadsteatern skall vara djärv och fri, stridbar och stundom profetisk... Den skall ledas och verka så att medborgarna i denna stad känner att teatern är deras, utgör en del av deras andliga liv, bildar en kristallisationspunkt för konstnärliga, intellektuella och moraliska strömningar i en stad som sjuder av kraft och liv. Spelet kan börja!»

Dessa ord är fortfarande Stockholms stadsteaters ledstjärna.

Vivica Bandler tillträdde som chef 1969, hon tog Hjalmar Mehrs ord på allvar och gjorde verklighet av tanken om Stockholmarnas egen teater. Hennes ambition var att upphäva gränsen mellan scen och salong, mellan vi och dom.

Idag skördar Stadsteatern vad Bandler sådde. Stockholms stadsteater har slagit upp dörrarna för publiken och låtit sig påverkas av den, för att i sin tur kunna påverka publiken. Denna ömsesidiga dialog är livsnödvändig, utan den förlorar vi vårt existensberättigande.

För tjugo år sedan flyttade stadsteatern hit till kulturhuset. En stor genomskinlig byggnad i glas och betong – det sköraste och det starkaste. Transparent och inbjudande. Och framför detta fantastiska hus: plattan – alltid befolkad, av resande och bofasta, av demonstranter och poliser, direktörer och hemlösa. En bättre plats kunde vår teater inte ha.

För tre år sedan invigdes »Stadsteatern Skärholmen« också den i ett centrum som myllrar av liv. Och när våra hus tar semester är det Parkteatern som fyller stadens gröna träffpunkter med teater och dans.

En teater för alla stockholmare alltså. Och vad gör den då?

Stadsteaterns övergripande uppgift är att stärka yttrandefriheten och demokratin.

Scenen skall vara en garant för att många olika röster kommer till tals, den skall ge oss inblick i många sorters verkligheter. Ju fler mänskliga öden vi får inblick i desto mer ökar vår tolerans och vår empati och empatin är lika mycket som yttrandefriheten en grundbult för demokratin.

Teatern är unik i detta: att levande människor möter andra levande människor både i salongen och på scenen. Att gå på teater är en kollektiv upplevelse. När Margareta 58 år från Gärdet sitter bredvid Leyla 30 år från Tensta och ser Gunilla Röör gestalta den grymme Rickard III, - eller när 73-åringen Åke Lundqvist gestaltar den 9-årige pojken Eyolf – då bidrar alla, både skådespelare och publik till att skapa en gemensam upplevelse, en gemensam verklighet.

När Harry Martinsson skrev *Aniara* gjorde han det, som han sa: »utifrån ett starkt inre tvång«. Berättelsen krävde att få bli berättad. Idag spelar vi den igen och ser att dess framtidsvision har kommit oss skrämmande nära. Ett rymdskepp har kommit ur kurs. Vart är vi på väg?

VI LEVER I en ny värld där nationalstaten är i omvandling, där marknadstänkandet konkurrerar med →

politiken och där medierna får allt större makt. På flera håll i världen kliver religionen in och fyller de ideologiska tomrummen.

Just därför kanske konstens roll aldrig har varit viktigare än nu. För att den erbjuder ett rum där vi får vara fria, ett rum där ingen talar om vad vi ska tänka, köpa eller tro, där inga andra intressen styr oss. Ett rum där vi kan få ägna oss åt att reflektera över våra liv, över vad det är att vara människa idag.

Konst är konst och vetenskap är vetenskap. Båda är nödvändiga och skall inte blandas ihop. Konsten är ett eget språk som tar vid där vårt andra språk inte räcker till. Den fyller de vita fläckarna på kartan och lyser upp de dunkla och oförklarliga skrymslena inom oss. Och när ett sådant skrymsle lysas upp och följaktligen blir bekräftat då känner vi oss sedda och kanske lite lyckliga.

Det oförklarliga alltså. Det som vi förnimmer men inte kan sätta namn på. Konsten är det oförklarligas försvarare i en tid som vill förklara allt och glömma bort det som inte låter sig förklaras.

Ett bra samhälle måste värna också om det oförklarliga. Och ett samhälle som har ett kulturhus mitt i stan på den dyraste marken är ett bra samhälle.

Stadsteatern är idag förankrat hos den breda publiken. Vi har fått en stor och solid publikkropp som är med oss och nu är det dags att våga mer. I en tid där allt går snabbare och snabbare finns ett behov av att stanna upp och fördjupa, ett behov av reflektion. Och där måste vi gå vidare.

Stadsteatern skall söka nya konstnärliga vägar, nya uttrycksätt.

Alltid framåt. Alltid förändring. Stockholms stadsteater får aldrig stelna.

Välkomna till jubileumsåret 2010!

Benny Fredriksson, VD/Teaterchef

EN DAG PÅ JOBBET

BENNY BÖRJADE GÄRNA dagen tidigt. Ofta hade han hunnit med ett möte redan innan han anlände till kontoret, det hemtrevliga rummet med grön matta på plan 8. Väl framme kunde dagen börja med en kort rapport om ett fantastiskt vårregn, sol över Norrmålarstrand, utsikten över Roslagens landskap på väg in till teatern från landet, härlig kyla eller skön värme, sen uppdaterades dagens kalender som ändrats radikalt sedan kvällen före. Alltid fler möten som skulle in, aldrig färre.

När Benny anlände teatern så märktes det. Alltid. Han kom med tempo i steget, med tydliga hälsningar och öppnade dörrar med fart och smäll. Som om han alltid hade Sif Ruud i tankarna, det ska inte släntras av eller på scenen någonsin, någonsans. Varje rum attackerades ivrigt.

Men det var inte bara med ljudeffekter han tydligt markerade sin ankomst utan han förde också med sig ett stort moln fullt av energi som han glatt delade med sig av. Var omgivningen inte tillräckligt laddad så kunde han snabbt höja temperaturen i rummet bara genom att prata om dagens nyheter, gärna en politisk manöver som skulle analyseras. Eller deklamera en passage ur en pjäs, en monolog eller en sång: det var inte sällan det sjöngs inne på Bennys rum, oftast tillsammans med de »kamrater mötesdeltagare« som också råkade kunna texten.

Andra sätt att höja energinivån var att berätta roliga och tankvärda anekdoter från teatervärlden eller politiken. Och av dessa fanns det nästan obegränsad tillgång, som om han samlade på dessa juveler av livshistorier. Alla noggrant memorerade i hans kärleksfulla samling, redo att bjudas på. Inte ofta men med jämna mellanrum kunde dagen

avslutas med ett sent kvällspass för kontorsarbete. För att göra det där som aldrig hanns med på dagarna. Och det var en del. Dessa kvällar blandades administrativt arbete med långsamma resonemang om branschen och livet. Det var stunder av analys, långa bågar, småskvallar och återblickar av den senaste tidens jobb.

Under ett av dessa pass kom vi att prata om bra egenskaper som en teaterchef (och VD) kan ha användning av. Listan var lång, men jag hävdade att ett av de viktigaste verktygen måste vara charm. Det verktyget ägde han alla versioner av. Otaliga är de gånger någon klev in i Bennys rum med beslutsamhet och konfliktberedskap för att senare komma ut igen, lätt småpratandes, nästan kvitterande, utan att något nödvändigtvis hade blivit bestämt. Med en osviklig förmåga att vara närvarande i mötet, att fullt ut ta in en hel människa - aldrig bara ett ärende - fick han många att känna sig välkomna, efterlängtade och inbjudna på något kul. Och Benny njöt uppriktigt av möten. Nyfiket och uppriktigt.

Det var också en del av kvällspassens funktion att gå igenom allt igen och fånga upp det som tappats eller det som behövde ytterligare hantering. Lägga allt i arbetsminnet så att det fanns till hands. Kartan av de senaste veckornas och månadernas arbete trädde fram. En känsla av att mycket blivit gjort. En känsla av att det fanns mer att göra. Båda var tillfredsställande.

Med en blinkning till Galenskaparna, men också med allvar så avslutade Benny kvällen med en lätt klapp på dörrkarmen: »Hejdå teatern! Vi ses imorgon!«

Jenny Kialt
f.d. VD-assistent

BENNY VID KOLLATIONERINGEN
AV KALEVALA 2003

JAG FÖLJDE HONOM som rektor för Teaterhögskolan. Senare som anställd skådespelare vid Stadsteatern och fick se hur denne barnlige pojke med de stora drömmarna utvecklades till en mogen, djupt syftande konstnär. Jag fick uppleva hans allvar, hans ljusa, befriande skratt och hans krumbuktiga kroppsspråk när han höll sina tal. Hur han rördes av publikens reaktioner. Hur han älskade teatern och hur han älskade oss.

Åke Lundqvist, skådespelare

NÄR JAG TÄNKER på Benny ser jag en piruett. Impromptumöte på hans kontor, jazz från radion – och min vd får feeling. Fred Astaire-skutt över heltäckningsmattan, mitt i ett steg snurrar han runt för att sedan landa i sin fåtölj: »Till agendan!«. Det var fantastiskt roligt att jobba med Benny Fredriksson.

Johan Wirfält, Forum/Debatt och Filmchef på Kulturhuset Stadsteatern

EN DAG KOM du infarande till mig och sa, nu du Ylva kommer ekarna utanför sceningången att försvinna. Som du och jag hade kämpat för mycket länge. Och så sa du, nu får jag väl en guldstjärna i Ylvas himmel. Ekarna försvann, men Benny, du skulle ju inte försvinna.

Självklart finns det nu en guldstjärna i min himmel på landet.

Ylva Jonsson, receptionist

PÅ SCENSKOLAN BLEV vi nyblivna elever välkomnade av elevkårens ordförande, som gick i 3:e året. Han var klädd i kostymbyxor och skjorta med en portfölj, ett varmt leende och mjuk blick. Han sa att vi skulle känna oss varmt välkomna och om det var det allra minsta som vi undrade över eller behövde hjälp med, vad det än var, kunde vi alltid fråga honom.

Min klasskamrat Marie Richardson, viskade i mitt öra; »Han kommer att bli Teaterchef!«
Hans namn var Benny Fredriksson.

OCH HAN BLEV min Teaterchef. Som fackordförande på Stockholms Stadsteater, satt jag tillsammans med bland andra ordförande Madeleine Sjöstedt i dåvarande styrelsen, och djupintervjuade teaterchefskandidaterna. Benny var min absoluta favorit och när styrelsen hade tagit sitt beslut, tog han mig åt sidan och sa att han ville att jag skulle få veta först.

Jag blev så glad, för jag visste att Teatern nu skulle få en glansperiod, med hans gedigna kunskande, sociala förmåga och lekfullhet med publiken i fokus!

Eller som min teaterintresserade mamma sa: »Den pojken har en så vacker blick, det blir bra!«

SÅ MYCKET ATT minnas, så mycket. Din Kärlek till Teatern, din omsorg om alla, dina lysande premiärtal. Men mest minns jag våra samtal. Som började i något vardagligt problem från scengolvet men som fortsatte

i filosofiska funderingar om livet, döden, Gud och kärlekens villkor.

Och när man väl lämnade ditt rum, sa du alltid;

»Ja men, va bra! Då säger vi det! Det blir bra.«

Glad och upprymd gick man därifrån och efter en stund tänkte man; Ja, vad bestämde vi egentligen?... men bra, det blev det.

NÄR DU SLUTADE som Teaterchef och blev Storchef för hela allt, sa jag upp mig från Stadsteatern. Du blev ledsn över det, jag vet, men det var dags att gå vidare, även för mig.

Vi pratade inte med varandra på länge. Vi sörjde det båda.

Men när drevet gick, skickade jag ett sms till dig »om du behöver en vän o en kopp kaffe, hör av dig.« Du svarade direkt och vi sågs i katolska kyrkans kafé. Du kom in, lite euforisk, och berättade att du precis sagt upp dig.

Vi pratade länge, skrattade och grät. Vi sa att vad märkligt att vi fick ses och dela, både din första och sista dag på jobbet på Stadsteatern.

När vi skildes, var det jag som sa; »Då säger vi så, det här blir bra. Glöm inte, att det är nu livet bara blir bättre...«

Det var vårt sista samtal.

Tack Benny, för allt. Min Kärlek har du. För evigt.

Pia Johansson, skådespelare

»I NANGIJALA FÅR MAN VARA MED OM ÄVENTYR FRÅN MORGON TILL KVÄLL.«

Jag har förlorat min förste regiassistent, min kollega, min chef och framförallt min vän. I drygt 35 år har vi skrattat, pratat »hemligheter« och löst livets gåtor. Jag har följt Bennys söner och fru och ventilerat både arbete och det privata. Vi har dryftat livet i alla dess former och samtalat om teater och kultur och tillsammans skapat framtidsvisioner.

Vi har försökt skapa den ultimata folkteatern – där publik tillgänglighet och hög konstnärlig kvalitet ska gå hand i hand. Detta har varit vårt livsprojekt. Vi kom långt men inte ända i mål. Nu har våra livgivande samtal och spännande diskussioner avslutats. När jag läser i media alla vackra ord som skrivs - så stämmer det för ofantligt många medarbetare som för mig: Han har inspirerat mig att nå nya höjder i mitt konstnärskap som regissör, låtit mig få utrymme att iscensätta musikal och teater och få resurser att skapa stora upplevelser. Han har stöttat mig i vått och torrt och stållt upp till 100% och har alltid varit generös med allt.

Samma media som skriver om hans stora betydelse för svenskt teaterliv bestämde sig i kölvattnet av den viktiga #metoo-rörelsen att granska makthavare inom kulturen. Och först ut blev Benny. Att samla in 40 röster, de flesta för närvarande inte anställda på teatern och många så gamla som 12 år tillbaka i tiden som gemensamt, ensidigt och offentligt kritiserar Bennys

ledarskap smärtar mig. Nu skriver media att ensidigheten beror på att ingen vill ställa upp med något positivt om Bennys ledarskap – fel – vem har man frågat? Det är sant att i svallvågorna efter #metoo följde en ny tystnadskultur. Att inte våga stå upp för en avvikande åsikt. Media inspirerade till ett gatans parlament där alla missnöjda röster kunde utan urskillning kritisera och kasta sin besvikelse och bitterhet över Benny, utan chans att försvara sig. Somt hade säkert saklig grund, somt inte. Men metoden känns medeltida. Ett betende som jag hade hoppats inte skulle finnas i vårt civiliserade samhälle. Jag har fostrats i empati och fått lära mig att ta avstånd från mobbning (även vuxen) och nu fick jag på nära håll se en nära vän brytas ner av denna outhärdliga process och inte orka leva längre. Bennys identitet och livslust lyckades man beröva honom. Övårdigt.

DET FINNS DEMOKRATISKA vägar att lösa frågor/problem kring ledarskap på arbetsplatsen: Facket, Arbetsmiljögrupper, Ägare och Arbetsdomstol. Varför sattes vår svenska modell ur spel i fallet Benny?

»90 år i Nangijala känns som två dagar på jorden.

Och två dagar kan du väl vara ensam?«

Men det blir tungt för mig här på jorden.

»Han fattas mig! Han fattas mig!« som Mattis säger i Ronja Rövardotter

Ronny Danielsson, regissör

NÄR BENNY INTE VAR PÅ JOBBET

Bennys 30 års dag

JAG KÄNDE BENNY i nästan trettio år och han blev som en konstant i mitt liv. Jag tänker ofta att »det där vore kul att höra vad Benny säger om...« – tills jag kommer på. Han var min regissör, ensemblechef, teaterchef och vd. Jag var skådespelare, översättare, regissör och facklig aktivist. Jag ville saker, han sa nej, ja, kanske. Han ville saker, jag sa nej, ja, kanske. Ibland var vi överens om allt och ibland inte om nåt. Jag tror att jag har känt alla känslor som är mänskligt möjliga gentemot Benny. Jag kommer sakna hans kompromisslösa kärlek till teatern mycket.

Gerhard Hoberstorfer, skådespelare

NÄR JAG TRÄFFADE BENNY första gången, tror jag han var sexton år. Han hade fått dispens av myndigheterna för att så ung få arbeta ända till klockan 22.00 som biljettvaktmästare. Och som han arbetade. Han släppte in publiken och gick sedan inte, som de flesta andra vaktmästare ut och väntade på få släppa ut publiken till pausen. Nej, han stannade kvar i salongen och såg hela föreställningen varje kväll. Hans entusiasm gick inte att ta miste på. Det var när han bakom publiken tog upp applåden och till yttermera visso spädde på med bravorop som vi skådespelare fick be honom att tygla sin entusiasm en smula för att vi inte skulle bli beskyllda för att ha avlönade hejarklackar. Klart verkade det vara att han hade hittat sitt framtida yrkesområde. Detta var alltså i mitten på sjuttioalet.

1979 kom Benny in på Teaterhögskolan. Det var samma år som jag blev teaterchef på Stockholms Stads-teater. Men det dröjde inte länge innan vi möttes igen. Som pappa till fyra döttrar fick jag lära känna ett icke föraktligt antal presumtiva svärsöner, som sprang i våra trappor och uppvaktade våra döttrar under början av åttioalet. Och plötsligt en dag så stod Benny där. Han umgicks med familjen i allmänhet och en av mina döttrar i synnerhet under något år och vi lärde känna varandra ganska väl. Vi två påbörjade ett långt samtal om teater.

Han talade bland annat om för mig, att hans mål var att så småningom efterträda mig. Något han alltså gjorde ungefär tjugo år senare. Men någon svärson blev han alltså inte. Där tog livet andra vägar ganska snart.

Åren gick och vi möttes allt som oftast och utbytte tankar om teater i allmänhet och Stockholms stads-teater i synnerhet. Jag lämnade chefsjobbet på Stads-teatern 1992 och tio år senare övertog Benny, som han planerat, jobbet. Under åren som kom hade han inte glömt att jag i grunden var skådespelare och när teatern behövde gubbar fick jag då och då tillfälle att praktiskt samarbeta utöver det samtal om teatern och dess förutsättningar jag hade en känsla av ständigt på-gick oss emellan. Jag var chef för Stadsteatern i 13 år och jag avgick när jag insåg att jag var den chef för en stor teater i Stockholm, som suttit längst på sin post under hela 1900-talet och att ingen skulle hinna slå mig före sekelskiftet. När Benny suttit som chef i 13 år och 1 månad ringde han mig och sa att han hade slagit mina 13 år. »Det är ju på 2000-talet«, sa jag, »det är ju mycket enklare än att vara chef på 1900-talet.« När jag nu ser på det senaste halvåret, får jag erkänna att jag hade fel. Det är nog svårare i dag.

Lars Edström, skådespelare, regissör och teaterchef för Stockholm stadsteater 1979–1992

FOTO: ANDRÉ LAFOLIE

SANERING AV VÁCLAV HAVEL 1990
PÅ STOCKHOLMS STADSTEATER.

I MINNET ÄR DET alltid strålande majmorgon när alla SMS från Benny brukade komma. Det är söndag. Alltid söndag: »Mitt kontor 16:10 i eftermiddag! OK? Viktigt! Benny«

Benny i skjortärmarna vid änden av korridoren: »Doktor Tandberg! Nu ska jag förändra ditt liv! Jag har köpt rättigheterna till Knausgårds Min Kamp, 3622 sidor! Du har premiär i augusti!« – »Men Benny, det är ju redan maj nu...«

Eller så hade han kånkat den 20kg tunga korrekturkopian av Strindbergs Ockulta Dagboken genom stan innan böckerna gått i tryck. »Du blir den första som får läsa detta!« Glädjen över symbolhandlingen lyste om honom: Teaterchefen Benny Fredriksson hade framburit, egenhändigt och till fots, titanen August Strindbergs hemliga intima bekännelser, från förlaget till teatern!

»Du ska göra tre av Ibsens pjäser på en kväll, 7 timmar Ibsen! Du ska göra Holbergs Jeppe på bierget, affisch-foto nu! Du ska göra Fosses Jag är vinden!« – Jag jäktar efter Benny som skuttar fram genom teaterns alla omöjliga vrår. Dekorhissen mellan stora scenen och repsalen: »Här! Fantastiskt!« Ventilationsrummet i källaren: »Eller här? Vad säger du?« Jag flämtar: »Kanske hellre Bandlerummet? Om publiken sitter runt konferensbordet ryms det nog endast arton personer varje kväll, men...«

»Nääh!« utbrister Benny, tindrande av lycka. Slipsknuten darrar av återhållen entusiasm: »Vi får plats med tjugo!«

Ole Anders Tandberg, regissör

BENNY PÅ PARKTEATERN

EN JULDAGSMORGNON RINGER telefonen kvart över åtta. Det är Benny som kommit på vilken skådespelare som skulle göra en av rollerna i min uppsättning. »Vad säger du?« – »Får man säga hej då till tomten först?« svarade jag kyligt.

Bennys kapacitet var stor och klockan hans fiende. I mobilen har jag hans snitslade bana: »10 minuter sen«, »14.30 istället?«.

Men väl på plats, full närvaro och koncentration, inte skvallrig, alltid nyfiken. Gud, feminismen, politiken, våra gemensamma lärare från Brännkyrka, vad händer med folkhemmet idag? Kulturen?

Teatern var hans svar. Benny var igångsättare med en begåvning för pjäsval och rollbesättning. Hans respekt för det konstnärliga arbetet var stor när man väl var överens om kostymen, en chef med tillit till sina egna beslut.

»Ja, vi kan, vi vill, vi törs!« var också hans fältrop.

Margareta Garpe, dramatiker och regissör

FÄRJESÅNG

*Jag tror på den ensamma människan
Jag tror på den ensamma människan
på henne som vandrar ensam
som inte hundlikt löper till sin vittring,
som inte varglikt flyr för människovittring:
På en gång människa och anti-människa.
Hur nå gemenskap?
Fly den övre och yttre vägen:
Det som är boskap i andra är boskap också i dig.
Gå den undre och inre vägen:
Det som är botten i dig är botten också i andra.
Svårt att vänja sig vid sig själv.
Svårt att vänja sig av med sig själv.
Den som gör det skall ändå aldrig bli övergiven.
Den som gör det skall ändå alltid förbli solidarisk.
Det opraktiska är det enda praktiska
i längden.*

GUNNAR EKELÖF

FÖR DAGENS PROGRAM

Regi: Lars Rudolfsson (Jacobs kyrka)
Regi: Ronny Danielsson (Stora scenen)
Koreografi: Roger Lybeck (Stora scenen)
Regi och koreografi: Alexander Mørk Eidem och Roine Söderlundh (Stora scenens final)
Musikalisk ledning: Joakim Hallin, Martin Östergren (Stora scenen)
Regiassistent: Anna Ståhl (Stora scenen)
Scenografi/rekvisita: Torulf Wetterrot
Kostym: Annsofi Nyberg
Ljus: Linus Fellbom (Jacobs kyrka)
 Petter Ekström, Lena Hällström Widell (Stora scenen)
Ljud: Pär Gardenkrans
Scentekniker: Niklas Triplet, Janine Matovic, Teodor Juel Eckerström, Carina Renliden
Ljudtekniker: Kristian Oscarsson, Petter Samuelsson
Monitortekniker: Tomas Bergström
Videodokumentation: Carl Amnert
Teknisk samordnare: Peder Berglund
Scenchef: Anders Brodén
Inspicient: Mats Lindberg
Produktionsledare: Klara Steiner, Lars Engman
Producent: Anders Lindblom
Programredaktör: Fanny Boëthius
Grafisk form/Original: Johan Björnsrud/Denita Björnsrud
Tryck: Kampanjmakarna/Åtta.45

Fotografierna i programmet är privata eller ur Kulturhuset Stadsteaterns samlingar där inte annat anges.

Tack till Jacobs kyrka med personal.

Av upphovsrättsliga skäl är ljudinspelning och fotografering från salongen ej tillåten.

ORKESTER STORA SCENEN:

Träblås:	Johan Alenius
Träblås:	Pelle Grebacken
Trumpet:	Hans Dyvik
Trumpet:	Elin Andersson
Trombon:	Staffan Findin
Fiol:	Mirjam Charas Östergren
Cello:	Anna Wallgren
Gitarr:	Lasse Jonsson
Bas:	Ulric Johansson
Trummor:	Dan Strömkvist
Slagverk:	Andreas Ekstedt

BENNY FREDRIKSSON

1959–2018
TEATERCHEF OCH VD FÖR
KULTURHUSET STADSTEATERN
2002–2017

VD OCH ANSVARIG UTGIVARE:
STURE CARLSSON

KULTURHUSET
STADSTEATERN
S T O C K H O L M

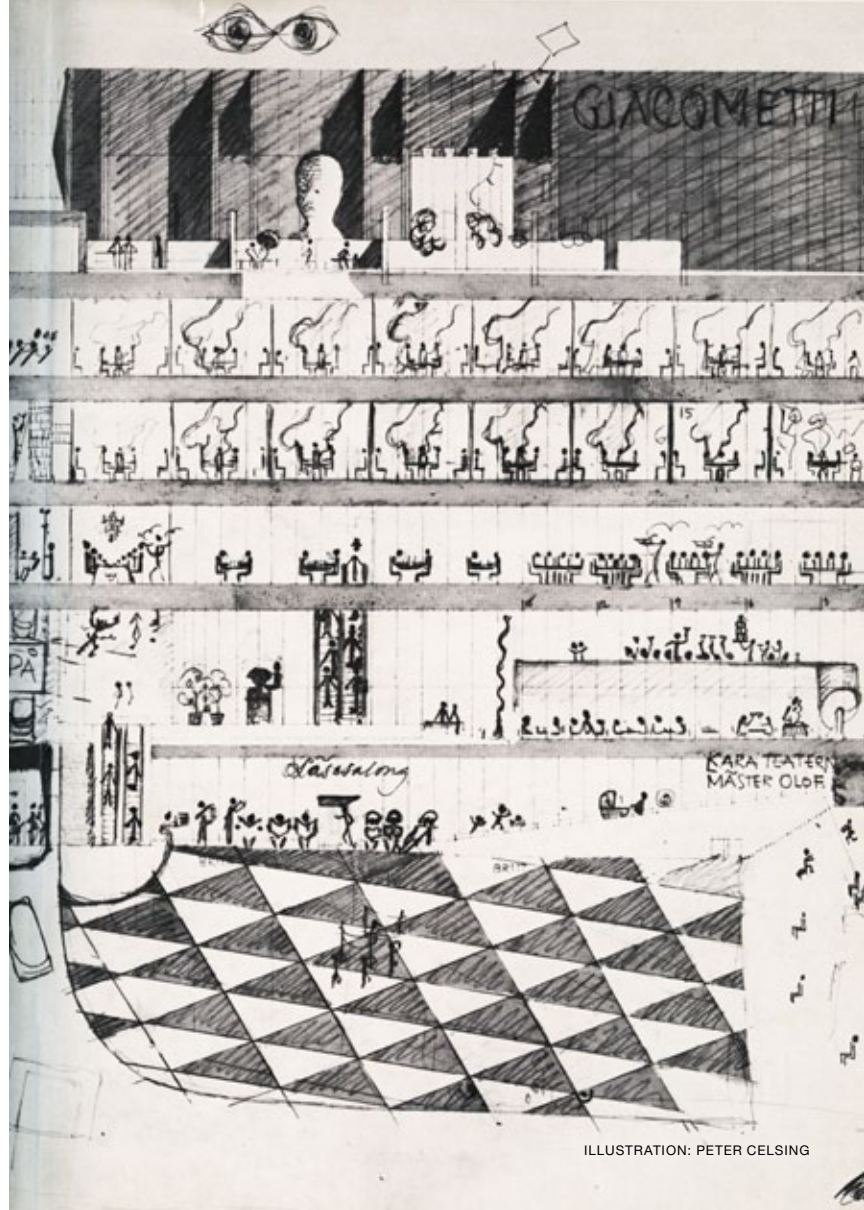

ILLUSTRATION: PETER CELSING